

“UKRAINIAN LABOR NEWS”
Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass’n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.
Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”
часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
Видає Стіваришене “Українських Робітничих Вістей”.
Передплата на рік \$4.00
Адреса:—
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.
Непоміщена в газеті рукопис не звертає ся, хіба що дописувальць виразно зазначить, що бажає звороту своєї рукописи на випадок її непоміщення та залучить поштову марку на її пересилку.

ПОЛЬСЬКО-ШЛЯХОЦЬКИЙ ТЕРОР В СХ. ГАЛИЧИНІ.

Вже в третій числі нашої газети ми подаємо за львівським “Впередом” вісти про “конскрипцію” в Східній Галичині, яку польське правительство переводить на те, щоби мати змогу цифрами доказати перед своїми західно-європейськими опікунами, що Східна Галичина повинна належати до Польщі. Як “успішно” переводять польські власті цю конскрипцію серед українського населення Східної Галичини, про це читачі бачуть із поданих за “Впередом” вістей. Та вороже відношене українського населення до конскрипції зовсім не зражає польсько-шляхоцьких “культуртрегерів” в Східній Галичині. Вони собі нічого з того не роблять і пишуть в своїх конскрипційних аркушах те, що само заочуть — аби лише на їх виходило. Ім розходить ся, щоби зі Східної Галичини вишлях “Малопольска”, і тому для осигнення цієї цілі вони уживають всіх допустимих і недопустимих засобів.

Та ця “конскрипція” в Східній Галичині показує не лише, що тамошнє українське населення не признає ніякої польської конскрипції і тимсамим не хоче належати до шляхоцької Польщі, але вона показує також, на якій безправстві і нечуваній насильства спосібні польські урядники в Східній Галичині, вона показує, до яких границь доходять польсько-шляхоцький терор над українським населенням в тім нещаснім краю.

Терор той люте вже в Східній Галичині поперх два роки, себто від тоді, коли польські білогвардійці за згодою і допомогою милостиві англійці завляли Східну Галичину. Він то на час потроха слабше, то знова сильніше вибухає, залежно від ріжних подій в Польщі і поза нею.

І ось тепер дві причини зложили ся на те, що той терор знова збільши ся. Перша — се замах Федака на Півдуского чи львівського воеводу Грабовского, друга — се власне заряджена польським правительством конскрипція.

Як було вже у нас згадано, з приводу замаху Федака на Півдуского арештовано у Львові і по цілій Галичині кількадесят осіб, у многих інших переведено ревізії, позамікано українські товариства, заборонено газети, а оставши (“Вперед”) страшно конфіскуєть ся. Крім сього все, як довідаємо ся з “Впереду”, місяць тому назад, в неділю, дня 16. жовтня, переведено у Львові генеральну обшару на українські інституції і поодиноких людей і декотрих з них забрали до арешту. Ревізія переведжена при допомозі явної і тайної поліції та військова з нарядженими багнетами. І так починали від 5-ої години рано, переведено той неділь ревізію в помешканю д-ра Степана Федака, батька студента Федака, що стріляв на Півдуского, і директора “Дійстра” та голову Укр. Горожанського Комітету, потім в його бюро в “Дієтрі”, которе злісло опечатане, а самого Федака забрано на поліцію. “В той самий час переведено ревізію в помешканю адвоката д-ра Льва Ганкевича, українського соціал-демократа і співредактора “Впереду”. Далше переведено ревізію в бюро Укр. Горожанського Комітету і арештовано там забрано на поліцію урядника того бюро Осина Навроцького та секретаря У.Г.К. судью Володиміра Целевича, в которого помешканю також переведено ревізію. Відбула ся також ревізія в поодиноких секціях У.Г.К., а бюро Укр. Гор. Комітету опечатано. Переведено також ревізію в редакції “Впереду”, звідкі забрано на поліцію кореспондентів, в редакції “Українського Вістника” і в помешканю редактора “У. В.”, которого відставлено на поліцію. Далше переведено ревізію у кандидата адвокатури Осина Голіного, якого також відставлено на поліцію, та у адвоката д-ра Надраги і у інших. Також переведено ревізію в читальні на передмістю Львова Левандівці та арештовано там кілька осіб, яких відставлено на поліцію у Львові. Всі ті ревізії і арештованія мають більше звязь з замахом Федака, як і попередні численні ревізії та арештованія.

Знова які насильства діють ся з приводу переведжуваня конскрипції, про це читачі мають нагоду довідати ся з особію поданих вістей, які будуть друкувати ся і в слідуючих числах нашої газети. Підчас цієї конскрипції буть безцеремно українських селян, арештують їх, накладають на них грошові кари, спроваджують на села військо, яке селяни мусять годувати, забирають у селян їх мізерне добро і т. д. без кінця і міри, не говорючи вже про те, що Українців записують поляками.

Так гуляє польсько-шляхоцький терор в Східній Галичині, такі нечувані насильства творять там над українським населенєм взагалі, а над українським селянством і робітництвом зокрема, польські більші і менші пани та ріжні прихильності за згодою і одобренєм центрального правительства у Варшаві. Можна сміло сказати, що нема ні одного “цивілізованого” краю в Європі, а навіть на земній кулі, де пакувала би така дика самоволя ріжної “урядничої” дрини, де творило би ся тільки безправства, насильства і рабунку, як в Східній Галичині під польсько-шляхоцьким панованєм.

І ось в той час, коли польські пани і підпани при допомозі поліції, жандармерії і військо рабують, бють і пакують в тюрми українське населення в Східній Галичині, коли не дають йому змоги розвивати ся ні просвітно, ні культурно ні політично, — в той сам час Петлюра і його безробітні “міністри” та “генерали”, которих українські контрреволюціонери уважають за одиницю і дійсну “Україну” — є найбільшними і найдщирішими приятелями тих польських панів. В той сам час ті польські пани тримають Петлюру і його брата на своїх хлібі, а навіть висилають їх на кроваві авантюри проти Радянської України.

— Як се може так бутн? — спитає не один. І одні Українці! другі Українці! А одних бють, саджають в тюрму, рабують їх найно, — а других просять за стлі сідати. В тім то й річ, що Петлюра і його нікчемна братія навіть з національної точки погляду не мають нічого спільного з Україною, а лише нанятими пахолами у польських панів і за роблять те, що вони їм прикажуть. Аджеж Петлюра ще цього року проливав кров такі своїх братів Українців за

те, щоби катована польськими панами Східна Галичина остала на дальше при Польщі.

А в Канаді є ще українські газети, котрі і нині уважають польсько-шляхоцького пахола Петлюру і його брата “Укр. Народною Республікою”, ті газети, котрі заявляють, що вони одиницю боронять “української справи”, а з особію — стоять за визволом Східної Галичини з польсько-шляхоцького ярма.

НОВА ЗАГРОЗА НА ДАЛЕКІМ СХОДІ.

Вашингтонська конференція і положенє на Далекім Сході.

Боротьба за гегемонію на Сході була найважнійшою причиною світової війни. Але в минулій світовій війні головним яблоком роздорю між імперіалістичними державами був Близький Схід, нині ми стоїмо перед перспективою нової світової війни вже іза Далекого Сходу і Тихого Океану. Уже до війни 1914—1918 рр. ми висловлювали погляд, що в недалекій будучині центр ваги світових конфліктів перенесеть ся від Середземного моря і Атлантичного Океану до басейну Тихого Океану. “Забудуть ся балачки про німецьку небезпеку, і по всій Великобританії пронесеть ся новий тривожний клич: “Американська небезпека” (дивись нашу книжку “Великі залізничні і морські шляхи будучини”).

Скликана в столиці Злуч. Держав Вашингтонї тихо-океанська конференція, про котору появивсь вже немало телеграм, заміток і статей в міжнародній пресі, виявляє всі противічі інтереси між великими державами, борючими ся за гегемонію на Тихім Океані.

На сю конференцію, крім Америки, запрошені представники правительства Великої Британії, Японії, Франції, Італії, Китаю, причім, розуміеть ся, не запрошено правительства Р.С.Ф.С.Р., яка являє ся прибережною тихо-океанською державою. І се вповні зрозуміло. Раз на конференції буде поставлена справа розділу добичі, само собою розуміеть ся, що робітничо-селянська країна, проголошена і проводима в своїй внутрішній і зовнішній політиці принципів самовизначення і повної незалежності всіх країв і народів, в тім числі і східних, повинна бути усунена від участі в питанню про розділ світа.

В передступнім листі президента Злуч. Держав Гардінга до правительства Франції, Англії, Японії, Китаю і Італії Гардінг вказує, що тятари розходів на уруженне стують невинними для всіх великих держав і школять економічному розвиткови цілого світа. На конференції головне місце повинна заняти справа морської розоруження, але буде порушена і справа сухопутного розоруження. Американське правительство бажає обговорити і підприняти обовязкові для всіх учасників конференції рішення в справі Тихого Океану і Далекого Сходу.

Що до питання про розоруженне, которе буде обговорюватись на тихо-океанській конференції, органічимо ся замість всяких коментарів слідуючим історичним оглядом.

В 1898 р. царське правительство у відомій ноті з 12 серпня звернуло ся до всіх держав зі знаменним предложенєм про розоруженне, ввійтиє сказати, про заперестанє дальших уруженн. Нота ця, ініспірована відомим варшавським банкіром Блохом, автором многотомих праці “Будуча війна”, викликала теплу радість і великі надії в таборі пацифістів. І шок стало ся? Період починаючи зі знаменної ноти про розоруженне був періодом такого заостреного зросту млітаризму, якого історія не знала до того часу. В Росії, наприклад, в 1899 році покликано новобранців 291.000 людей, в 1903 р. — 320.000, а в 1907 р. — вже 463.000. Не говорючи вже про еспансько-американську і англо-бурську війни (1898—1901), через шість літ після ноти про розоруженне ми мали російсько-японську війну, відтак війну за Тріполі, балканськї війни і, нарешті, світову війну. Є основа передбачити, що і вашингтонська конференція про розоруженне дасть лише новий товчок до дальших

тихо-океанській конференції, грозить серйозними небезпеками російській робітничо-селянській республіці.

В дійсности, если імперіалістична Японія згодить ся відмовитись на користь Злуч. Держав від часті своїх претенсій в Китаю і на Тихім Океані, її прийдеть ся дати компенсацію в іншим напрямі. Російські волюдіна на Далекім Сході, дальше області Далекого-Східної Республіки, ось лінія найменшого опору, по котрій з благословення Злучених Держав і Англії може з потрібною енергією і бистротою піти японський імперіалізм, не ризикуючи стрі-

ВНУТРІШНЄ І ЗАГРАНИЧНЄ ПОЛОЖНЄ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

(З розмови з представником У. С. Р. в Німеччині.)

Співробітник берлінського “Нового Міра” М. Давидов мав розмову з уповноваженим Української Соціалістичної Радянської Республіки по репатріації в Німеччині інженером Авсесом, який заявив слідує:

Моя місія поки що дуже невелика. Мене уповноважив уряд У.С.Р. керувати тут відділом по репатріації військово-полонених, згідно з українсько-німецькою угодою з 21. січня 1921 р. Сією угодою покищо вичернують ся українсько-німецькі відносини.

Відносини між Україною і Росією тепер точно усталені “Союзним договором У.С.Р. і Р.С.Ф.С.Р.”, ратификованим VIII. Всеросійським і V. Всеукраїнським Зіздами Рад. Сім договором, підтверджуючим повну суверенність і взаємні незалежність обох республік, устанавлюєть ся між ними військовий і економічний союз шляхом утворення обєднаних комісаріятів по військовим і господарським справам. Не кажучи вже про те, що у внутрішнім урядованні і зовнішніх відносинах з іншими державами Україна є цілком самостійна, її господарсько-державні органи у внутрішній своїй діяльності також цілком незалежні. Так звані “обєднані комісаріати” обох республік мають на цілі виробленє загальних господарських планів в інтересах цілковитого і кращого учоту і використання

жерел, але переведене в життя і реалізація цих завдань в межах України підлягає компетенції органів Рад Народних Комісарів України. Се стують ся зокрема і до зовнішньої торгівлі: помімо того, що з загального золотого запасу виділено для України відповідний золотий фонд, реалізація товарообмінних ресурсів, складанє умов і т. и. в межах загального плану перебуває виключно в компетенції державних і громадських органів України (зовнішторг, кооперація). Незалежно від ідейної самостійності обох республік, забезпечена їх солідарність не тільки формальними “кляптаніями паперу” — договорами, але й дійсною інтересів робітників і селян, які мають владу в обох державах.

Що до взаємини України з закордонними державами, то підкреслимо, що з ділового погляду, тим державам, які побажачуть реально розвинути торговельно-економічну діяльність на сході, доведеть ся рахувати ся з Радянською Україною як з певним і при тім важним міжнародним чинником. Наші ближні сусіди вже стали на сей шлях. З Чехословаччиною у нас вже йдуть переговори, бо Чехи цікавлять ся широкими можливостями, які відкривають ся для їх промислу на Україні. Після довгих хитань стале на той самий шлях Польща, а також дуже можливо, що незабаром стане і Румунія. До сього часу мусьть прийти і більші держави, зацікавлені нашими сировинами, з огляду на те, що радянська влада все більш і більш зміцнює свої позиції на Україні.

Курс радянської влади, вийнятий відносно селянства, виправдав себе своєю діяльністю. Радянська влада намагаєть ся організувати своїх противників, які виставляють увесь час чужу, окупційну, “москов-

МОРЯК МАРТІ.

У французській тюрмі в Клерво сидить вже два роки офіцер-механік французької флотії, Андрій Марті.

Коли в 1919 р. французський адмірал Амет, який командував ескадрою на Чорному морі, дав приказ бомбардувати прибережні міста, Марті підняв бунт і деякі кораблі не послушались сего приказу.

За сей вчинок, як зрадник батьківщини, ставав він разом з кількома товаришами, що відмовили ся стріятн до безборонних жінок і дітей, перед судом і як кару наложено на него 20 літ тяжкої взынці. Коли грозила йому кара смерті, писав до своїх товаришів: “Брати, не треба плакати! Треба мати відвагу, бо совість маю спокійнішу, ніж мої судії. Скажіть робітникам і селянам, що я збунтував ся з моїми товаришами моряками і жовнірами проти війни з Росією без її виводження, бо се насцудує нашу конституцію. Ми хотіли спинити нові воєнні злочини і показати нашим робітникам і селянам, в який спосіб злочинно марнуєть ся міліони, зароблені ними в поті чола. По нашій боротьбі в обороні права, хотіли, щоби ми вимерли ся наших засад, приневолюючи нас до поборюваня російського народу в епоху Колчаків і Юденичів”.

Вчинок Марті зрозуміла ціла французська робітничка класа, вважаючи його згідним з історичною традицією французької революції. В доказ пошани для відважного моряка і напаятованя військового режиму, Марті вибраний місським радним в одній з дільниць Парижа подяковуючою більшістю голосів над кандидатом національного блоку.

Марті здобув голоси не тільки соціалістичного робітництва. Його вибір піддержали всі республіканські сфери, які не находить слів одушевлення для вчинок героїського моряка, за який він покупеє ще сьогодні в тюрмі.

Особа Марті годася сьогодні в цілій Франції. Вса преса присвячує йому багато місця. Пі зараз байдуже, до якої політичної партії Марті належить, бо він, як написав брат засудженого у передвборній відозві, “належить до всіх людей серця, які становлять велику робітничку класу”. Тут іде про саме діло, яке є продовженєм змагань Бліякі, Реклі і париських комунарів, які за мурми тюрми або йдучи на смерть вміли лишити ся вірними їдеі.

День 2. жовтня, коли то вибрано Марті місським радним, зустрів цільні робітничий Париж а навіть Франція з великою радістю. Двері тюрми ще дадє і закриті, а самі вибори зістали уневажнені. Одначе се не зможе зменшити значіння вчинку Марті, ні розвіяти цієї пошани, яку виявив французький пролетаріат для него.

Учителі в буржуазних республіках проти закону божего в школах.

На загальнім зїзді в Лібані учителі рішили вийти на страйк, если правительство не відкаже розпорядження міністерства просвіти про обовязкове навчанє в школах закону божего.

ЗАМОВЛЯЙТЕ НОВУ КНИЖКУ!!
Вже вийшла з друку і продаєть ся надзвичайно цікава книжка з під пера т. Е. Гуцайла п. и.:
ФІКЦІЯ НАЦІЇ І НАЦІОНАЛЬНОЇ НЕЗАВИСМОСТІ.
Книжка має 125 сторінок друку, вигідного формату і коштує лише 35 центів.
Замовленя слати до:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts.
WINNIPEG, MAN.